KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
S H U M E N

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ"
50 ГОДИНИ ЗАЕДНО ПИШЕМ ИСТОРИЯТА

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ, КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ – ВАРНА

О Д О Б Р И Л,
ДИРЕКТОР: …….
(проф. д-р В. Кюркчийска)

Катедра: Науки за образованието

Програма

за писмен изпит с педагогически кадри в областта на **предучилищното образование** за придобиване на **четвърта** професионално – квалификационна степен

1. Цели, съдържание и организация на предучилищното образование. Споделяне на опит от работата с децата по избрано образователно направление.

2. Образование и грижи в ранна детска възраст. Политики в подкрепа на ранното детско развитие. Иновации в предучилищното образование (споделяне на опит).

3. Образование, основано на правата на детето. Приобщаващият процес в детската градина. Проблеми на адаптацията на децата в детската градина. Споделяне на опит.

4. Форми на педагогическо взаимодействие в детската градина. Изисквания към педагогическото взаимодействие и неговата организация. Споделяне на добри практики.

5. Интерактивност и интегративност в предучилищното образование. Интерактивни и интегративни модели за обучение (споделяне на опит).

6. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в детската градина – същност, цели и форми на работа. Споделяне на опит.

7. Социално и емоционално развитие в ранна детска възраст. Развитие на умения за взаимодействие на децата в детската градина. Разрешаване на конфликти. Ненасилствена комуникация. Споделяне на опит.

8. Играта – основна форма на взаимодействие на детето със света. Функции на играта в детската градина. Игровизация на обучението. Оценяване на игровите умения на децата. Споделяне на опит.

9. Детската градина – център в общността. Взаимодействие между детската градина и семейството, създаване на единно образователно пространство. Семейно-ориентиран подход и овластяване на родителите. Споделяне на опит.

10. Подготовка и готовност на децата за училище. Приемственост между детската градина и училището. Споделяне на опит.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Бижков, Г. и др. Диагностика на готовността на децата за училище. С., УИ Св. Кл. Охридски,1996.
2. Боулби, Дж. (2019) Стабилна основа. Привързаността родители – деца и психичното здраве. С., „Изток-запад“.
3. Бут, Т., Айнскоу, М. и Д. Кингстън (2006) Индекс за приобщаване. Насърчаване на играта, научаването и участието в ранна възраст и при отглеждане на деца. ЦИПО.
4. Велева, А. (2013) Педагогика на играта. Русе.
5. Велева, А. (2011) Лекции по дисциплината Педагогика и технология на играта.
6. Въчева, С. Предучилищно образование - актуални проблеми. Учебно помагало. Шумен, Ун. изд-во "Еп. К. Преславски", 2014.
7. Голман, Д. (2010) Новата социална интелигентност. С., „Изток-запад“.
8. Голман, Д. (2011) Емоционалната интелигентност. С., „Изток-запад“.
9. Гюров, Д. Педагогическото взаимодействие. Иновационен модел за изграждане на единна социално-педагогическа система "Детска градина - училище". С., Университетско издателство "Св. Кл. Охридски", 2006.
10. Гюрова, В. Педагогически технологии на игрово взаимодействие, Веда-Словена Ж.Г., С., 2009.
11. Дженкинсън, С. (2013) Геният на играта. С., „Изток-запад“.
12. Димитров, Д. и др. Педагогическото взаимодействие в детската градина. (Изисквания и идеи за организиране), Благоевград, 2000.

13. Еванджелу, М. и кол. (2009) Предучилищно обучение и развитие. Преглед. Оксфордски университет.
14. Захариева, Р. Методът на проектите в детската градина. - Предучилищно възпитание, 2012, бр. 10.
15. Зидарова, Цв. (2019) Адаптацията на децата в детската градина. С., Сиела.
16. Иванова, Б. Аспекти на взаимовръзката между игра и учене. – сп. Педагогика, 2017, бр. 5.
17. Инструмент за самоанализ на средата за приобщаващо образование в ранна детска възраст. Европейска агенция за специални образователни потребности и приобщаващо образование, 2017.
18. Йосифов, Й. и кол. (2018) Ранното детско развитие в България. Изследване на системите подкрепящи ранното детско развитие, взаимовръзките и взаимодействието между тях и с родителите. С., Фондация „За Нашите Деца“.
19. Минчева-Ризова М. (2024) Правата на детето като стандарт за качество на образованието и грижите в детската градина и семейството, Шумен, Университетско издателство.
20. Приобщаващо образование в ранна детска възраст. Европейска агенция за специални образователни потребности и приобщаващо образование, 2017.
21. Ризов, Ил. и М. Минчева-Ризова, (2020) Изчезва ли играта от детската градина – Knowledge - International Journal. Scientific Papers, Vol. 42.2., p. 333, Skopje, 2020, ISSN 2545-4439.
22. Сежер, М. (2013) Малкото училище – голямото начало. С., Колибри.
23. Славчева, Г. (2017) Ефективните взаимодействия между родители и учители като фактор за позитивното личностно развитие на съвременното дете. - Педагогика, 2017, бр. 2.
24. Факирска, Й. (2012) Предучилищна педагогика. Съвременни проекции и проблеми. Русе, Русенски университет.

Документи:

1. Конвенция на ООН за правата на детето.
2. ЗАКОН за предучилищното и училищното образование Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016г.

3. НАРЕДБА № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование. В сила от 01.08.2016г., изм. и доп. ДВ. бр.75 от 10 септември 2021г.
4. НАРЕДБА за приобщаващо образование. Обн. - ДВ, бр. 89 от 11.11.2016г. Приета с ПМС № 286 от 04.11.2016г.
5. НАРЕДБА № 13 от 21.09.2016г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.
6. Рамка на ЕС за качество на образованието и грижите в ранна детска възраст (22.05.2018г.)

Обяснителни бележки

Изпитът за IV професионално-квалификационна степен е писмен, анонимен и продължава четири астрономически часа. Кандидатите разработват писмено изложение по тема, която се изтегля на лотариен принцип. Темите за писмения изпит се определят от комисията преди изпита. Те са от обхвата на съдържанието на програмата за подготовка, но не повтарят нейните формулировки. По време на изпита използването на програмата или други материали не се допуска.

За да придобият IV професионално-квалификационна степен кандидатите трябва да покажат познаване на актуалната нормативна уредба на предучилищното образование, да проявят умения за анализ на проблемите, които засяга изтеглената тема, да използват правилно специализираната терминология при систематизиране на своето изложение, както и да демонстрират добра езикова култура. Задължителен елемент от изложението е споделяне на успехи, проблеми и затруднения от професионално-педагогическата дейност на кандидата, илюстриращи неговата личната ангажираност с проблемите, които е представил при разработване на темата.

Писмената работа се проверява от всички членове на комисията и се оценява с консенсус. Оценките се оформят с точност до 0.50. За да бъде изпитът успешно положен, минималната оценка, която кандидатът трябва да получи, е 4.50. При преценката се обръща внимание и на проявената от кандидата езикова култура.

Анонимността на писмените работи се разкриват след като приключи проверката и се оформи оценката. Оценката на комисията е окончателна и не подлежи на преразглеждане.